

zomer 2017 jg. 44, nr. 2

HET STEENUILTJE

SEIZOENBLAD IVN MUNSTERGELEEN

Amfibieën-inventarisatie
RAVON,
3 juni 2017

BELEEF DE NATUUR!

Er moet toch wel een heel bijzondere prestatie zijn verricht om in de Heemtuin een pad naar je genoemd te krijgen. Het is ongelooflijk, Ben en Jo zijn daarin geslaagd. Hoe is dat nu mogelijk?

In het Heemtuinhuis waren gasflessen aanwezig voor de verwarming en het koken. Voor deze gasflessen is, omwille van de veiligheid, buiten een speciale opslag gemaakt. Daardoor werd het pad achter het gebouw, dat naar de toilet loopt, aanzienlijk smaller. Voor mensen die minder mobiel zijn is dat lastig. Breder maken was de oplossing, maar het ligt tegen een helling aan en daardoor is een grondkering van ca 80 cm noodzakelijk. En toen kwam Ben in actie..... Hij presenteerde een tekening van een grondkering waarbij maar weer eens bleek hoe hoog hij de Romeinen in het vaandel heeft staan. Dikke boomstammen, horizontaal gestapeld, met iets dunnere boomstammen als verticale steunen, die in de grond zijn ingegraven. Onverwoestbaar zo bouwden de Romeinen hun forten. Over 300 jaar zullen de archeologen ter plaatse voor een groot raadsel komen te staan ... Vervolgens kwam de grote vraag wie gaat Ben bij de realisatie van een en

ander inschakelen. Wie kan er zagen, bomen verslepen en met grote beitels splijten, en wie heeft daarvoor ook nog eens het juiste gereedschap en de kennis in huis. U raadt het al. Jo Douven en voor het verslepen de stomverbaasde vrijwilligers die Ben op dat moment in de heemtuin voor de voeten liepen. Zo zijn de bomen gekapt, 300 m verslept, en vervolgens met veel geweld gespleten. Wat Ben voor heeft ... De wal is klaar en ziet er perfect uit zoals U op de foto kunt zien.

Ik en met mij nog enige anderen vonden een blijvende herinnering op zijn plaats door het pad de Ben Bongers - Jo Douven ALLEEte gaan noemen en dit met een bordje, zie foto, ook voor de eeuwigheid duidelijk te maken. Op 8 april is het bordje in het bijzijn van enige enthousiastelingen door Ben en Jo plechtig onthuld en met drank ingewijd. De vrees, dat Jo en Ben zich nu verheven zouden gaan voelen boven het Plebs, een Romeinse term voor lager volk, acht ik klein. Immers het pad is maar 9 m lang, onzichtbaar gelegen achter het Heemtuinhuis en voert naar het toilet. Geen zorgen dus ... U bent van harte welkom om eens een kijkje te komen nemen.

Pierre Wijnen

HET STEENUILTJE

Voorwoord

De foto op de voorkant is gemaakt door vader (voor de gelegenheid 'assistent') en zoon (Jasper) Demandt van de Herpetologische Studiegroep Limburg, die op zaterdag 3 juni de Heemtuin bezochten en de vijvers naspeurden op wat daarin kroop, zwom en spartelde. Interessant om dan zo'n kom onder je neus te krijgen en je te verbazen over al dat onder water-leven dat zich normaliter grotendeels aan je blik onttrekt.

Heel mooi ook om te ervaren dat de Heemtuin betrokken is in een netwerk van natuurbeheer, ecologische aandacht & monitoring, zoals je dat tegenwoordig kunt samenvatten. Leest u in dit nummer het verslag van Jasper op blz. 11.

In dit zomernummer traditioneel maar ook vanzelfsprekend weer veel aandacht voor de kleuren van de zomer. Met de drukker is de afspraak gemaakt dat van de 20 bladzijden er 8 zwart-wit zullen zijn. Dat is steeds weer een moeilijke afweging, die altijd op de valreep gemaakt moet worden. God zegene de greep. Bij uitzondering zijn het er nu maar zes, zodat u extra kunt genieten.

Wilt u vorige nummers van Het Steenuiltje nog eens terugzien? Voor de jaargangen vanaf 2015 kan dat ook digitaal: op onze site <https://www.ivn.nl/afdeling/munstergeleen/-steenuiltje-werkgroep> kunt u alle nummers vinden.

De redactie wenst u een fijne zomer.

INHOUD

- 2 Ben Bongers - Jo Douven ALLEE (Pierre Wijnen)
- 4 Midzomer / St. Janskruid (Diane Fens)
- 5 Boomzaagdag / Natuurontbijt (Ben Bongers / Lex Vlieks)
- 6 In memoriam Willy Hamers (Pierre Wijnen)
- 7 Plök! (Ben Bongers)
- 8 Bijen en bloemen in de Heemtuin (Peter Keulers)
- 10 Wandeling Neeritter 30 april (Harrij Gijsen)
- 11 Amfibieën-inventarisatie in de Heemtuin (Jasper Demandt)
- 12 Insecten-excursie De Doort (Peter Keulers)
- 15 Jubilarissen 14 mei
Wandeling NWWL o.l.v. Jos Diedereren
- 16 Activiteitenagenda (Lex Vlieks)
- 17 Monumentale bomen (Ben Bongers)
- 18 Huiszwaluwtil (Paul Habets, Oirsbeek)

COLOFON

Het Steenuiltje is het seizoensblad van IVN Munstergeleen. Elk nummer wordt gemaakt in samenwerking met de redactie van Bladgroen, groenblad van IVN Sittard-Geleen. Beide redacties wisselen kopij uit. Vaste medewerkers voor Het Steenuiltje zijn Diane fens, Serna Widdershoven, Peter Keulers en Christina Claessen, die mede de website verzorgt. De activiteitenagenda van het nieuwe seizoen wordt steeds verzorgd door Lex Vlieks, redacteur van Bladgroen. De gezamenlijke redactie bestaat uit Lex Vlieks, Peter Munten en Ben Bongers.

Redactieadres: b.j.j.m.bongers@home.nl
Website: <https://www.ivn.nl/afdeling/-munstergeleen>.

Midzomer / Sint Janskruid

Op 24 juni wordt van oudsher de langste dag van het jaar gevierd tijdens Midzomer. Dit is het moment waarop men de zomerzonnewende vierde en de snelle groei van de vegetatie. Na deze dag korten de dagen en is de winter weer in aantocht. Daarom probeerde men met magische handelingen, zoals het maken van vuren en optochten langs akkers, de vruchtbaarheid van de gewassen te vergroten. Men was immers afhankelijk van de natuur om voldoende voedsel te verkrijgen om de winter te overleven. De vooravond van Midzomer stond bekend om zijn magie. Men geloofde dat heksen en demonen rondvlogen op weg naar hun bijeenkomsten. Vandaar dat de kerk zich gedurende de Middeleeuwen genoodzaakt voelde om Midzomer te kerstenen tot het Sint-Jansfeest. Vanaf dat moment werd Johannes de Doper gezien als het 'Licht van de Wereld' en werden er Sint-Jansvuren gebrand en Sint-Jansprocessies gelopen. De oorspronkelijke heidense gebruiken werden verboden, maar leefden volop voort in de Sint-Jansviering.

Bij de heidense viering van Midzomer was de magische en geneeskrachtige werking van bloemen en kruiden van belang. De groei van de vegetatie stond immers centraal. Daarom gooide men kruiden in het vuur of hing deze aan de gevel om onheil te weren. Hiervoor werden verschillende kruiden gebruikt, maar het bekendste is toch wel het Sint-Janskruid, ook wel Johanneskruid genoemd. De felgele, stervormige bloemen van dit kruid bloeien eind juni tot september en staan symbool voor zon en licht. Om deze reden gebruikte men dit kruid tijdens de late Middeleeuwen om depressies te verjagen tijdens de donkere wintermaanden.

Sint-Janskruid (*Hypericum perforatum* L.) behoort tot de hertshooifamilie. De kleine blaadjes bevatten oliekliertjes. Deze zijn te zien als men een blaadje tegen het licht houdt, waardoor het lijkt alsof het blad doorboord is met kleine gaatjes. Men dacht in de Middeleeuwen dat de Duivel de blaadjes van het Sint-Janskruid had doorboord met zijn klauwen, omdat hij jaloers was op de magische krachten van het kruid. Ondanks zijn geperforeerde blaadjes, verloor het Sint-Janskruid zijn positieve werking echter niet. Ook bevat Sint-Janskruid een rode kleurstof, hypericine genaamd. Deze komt vrij als het blad gekneusd wordt. Oorspronkelijk werd het rode sap gezien als het bloed van Baldr, de Noorse god van het licht. Ook herkende men in de rode kleurstof het bloed van Odin die door een everzwijn gewond raakte, maar in de gekerstenende versie stond het rode sap symbool voor het bloed van de onthoofde Johannes de Doper.

Hedendaags gebruikt men nog altijd Sint-Janskruid bij winterdepressies. Uit wetenschappelijke studies is gebleken dat inwendig gebruik van gestandaardiseerde preparaten lichte tot middelzware depressies

kan verminderen. Ook klachten die samen gaan met depressies, zoals lusteloosheid, concentratieproblemen en loomheid, worden door het gebruik van Sint-Janskruid preparaten verminderd. Tevens wordt de weerstand tegen stress verhoogt en angsten verminderd. Bij uitwendig gebruik van het kruid in olie, zalven of als omslag gedrenkt in kruidenthee, kan Sint-Janskruid gebruikt worden bij snij- en schaafwonden, zweren en lichte brandwonden. Men dient hierbij echter rekening te houden dat de kleurstof hypericine de huid lichtgevoelig maakt. Vermijd daarom blootstelling aan zonlicht bij uitwendig gebruik van Sint-Janskruid.

Mocht u rond Midzomer een wandeling maken om te genieten van de uitbundige vegetatie, kijk dan eens of u het Sint-Janskruid kunt ontdekken. U bent uiteraard zeer welkom om op zondagen de Heemtuin te bezoeken. Hier kunt u naast het Sint-Janskruid nog vele andere bijzondere planten zien.

Bloeiend St. Janskruid

Ineens waren er twee boomfeestdagen, 21 & 22 maart. En ook ging het er niet om bomen te planten maar juist ze om te zagen. Dat was niet zo gemakkelijk te snappen voor de kids en het kon best zijn dat je juist de boom ging omzagen die je vader of moeder (wel een tamelijk jonge vader of moeder, ja) lang voor jouw geboorte had geplant. Toch raar? - Dus nog maar eens vragen: "Meneer, waarom moet die boom nou om?" - "Nou die bomen hier verdringen elkaar en staan elkaar eigenlijk een beetje in de weg. Ze worden zo wel heel groot maar nooit met zijn allen sterk genoeg om een flinke storm te te doorstaan. Misschien gaat bij een beej windvlaag zo 'n heel bos tegen de vlakke."

Spoedig werden de bedenkingen van de kinderen verdrongen door het interessante werk: kijken naar de boom, hoe moet hij omgelegd en hoe gaat dat zagen eigenlijk. Spannend hoor! Tevoren was wel heel goed afgesproken dat iedereen met al zijn vingers er nog aan naar huis zou gaan. Aan het eind werden allemaal complete handen opgestoken, gelukkig. Er is heel wat werk verzet in het Absbroekbos, maar het lijkt erop dat de komende generaties scholieren nog werk genoeg zullen houden.

Bij 2-wielers hensels bent u op het goede adres voor een vakkundige reparatie aan uw fiets.

Een afspraak is bij ons niet nodig, wij streven er altijd naar om uw reparatie binnen 24 uur klaar te hebben.

Ook een leenfiets is geen probleem. De Baas repareert de fietsen naar oude traditie nog altijd zelf, wat bij veel zaken niet meer het geval is.

Voor de aankoop van de topmerken Gazelle, Sparta, Rih en Bikkel kunnen wij u een goed advies geven volgens onze slogan: advies, kwaliteit en service, daar heeft u wat aan.
Pascal Hensels

Een groep van 26 liefhebbers genoten samen van een heerlijk ontbijt. Peter had alles goed verzorgd. Het beleg was prima, al in de vroege uurtjes had hij in Duitsland verse broodjes ingekocht.

De mensen van de Ophovenerhof maakten de koffie en de thee.

Alleen al van de lekkere geuren kreeg men honger. Tijdens het ontbijt waren er levendige gesprekken tussen de deelnemers. Oude bekenden en nieuwe deelnemers waren een goede mix voor het uitwisselen van natuurweetjes en laatste nieuwtjes.

Na een uurtje was er een kort moment om zich voor te bereiden op de komende wandeling. Er werd een kort overzicht gegeven van de route door het Absbroekbos en de vernieuwingen van de loop van de Geleenbeek.

Aansluitende wandeling door het Absbroekbos naar de vernieuwingen in de Geleenbeek.

Langs de Geleenbeek en via de wijk Beekdalenkwamen we bij het bruggetje over de Middenweg. Dit staken over en kwamen in het nieuwe natuurgebied Absbroekbos. Tijdens de wandeling werd er op verschillende plaatsen stilgestaan bij natuurfenomenen en ingrepen van mensen in het landschap. Ook de oude en nieuwe monumentjes kregen aandacht.

Uitgebreider werd stilgestaan bij de werkzaamheden aan de Geleenbeek. De veranderde filosofie wat betreft het waterbeheer, en de daarmee samenhangende inrichting van de beek, werden besproken.

De terugweg werd vervolgd langs een stuk beek dat al eerder was aangepast. Via een stukje van Leyenbroek, een smal paadje naar de beek en het pad langs de Geleenbeek kwamen we terug bij de Ophovenerhof. Daar splitste de groep. Een groot deel van de aanwezigen gingen nog mee om een stukje stadspark en de waterwerken rond de Ophovenermolen te bekijken. Het molenrad, de vistrap, de Stenensluis en de nieuwe sluis (beiden geen sluis, maar stuwen) vormden het sluitstuk van deze ochtend.

Iets na twaalf gingen de deelnemers aan deze geslaagde ochtend weer tevreden huiswaarts.

< Nieuwe fietsadvertentie

Toen uw redacteur het lentenummer van dit blad af had moest zijn fiets nodig naar de fietsmaker. Tot zijn verbijstering bleek Freeride aan de Rijksweg Noord niet meer te bestaan. In één ruk doorgefietst naar Munstergeleen trof ik Pascal Hensels, Overstraat 16, 6151 CN Munstergeleen, die onmiddellijk bereid was de lege plaats over te nemen. Voortaan geef ik mijn fiets ter reparatie bij hem af en bereik ik op een leenfiets de Heemtuin.

Wil en Lena Hamers-Schols vierden hun zestigjarig huwelijk in de Heemtuin op zaterdag 19-08-2007 (foto: Jo Heinemans)

In memoriam Wil Hamers (Pierre Wijnen)

De afdeling IVN Munstergeleen treurt om het verlies van Wil Hamers, een van de leden die aan de wieg hebben gestaan van de afdeling en van de Heemtuin aan het Steingraafpad.

Wil was een aimabele man en droeg gedurende een groot deel van zijn leven met zijn goede humeur en prima koffie bij aan de sfeer onder de vrijwilligers. Een hoogtepunt vormde het 60-jarig huwelijksfeest met Lena, dat uitbundig werd gevierd in de Heemtuin. Tot het einde van zijn leven bleef hij geïnteresseerd in het reilen en zeilen van de Heemtuin, waar hij nog op 14 mei jl, twee weken voor zijn dood, de huldiging mocht bijwonen van een aantal jubilarissen.

Bij die gelegenheid heb ik Wil afgehaald in zorgcentrum Hoogstaete en weer terug gebracht.

Opnieuw heb ik toen versteld gestaan van zijn heldere geest.

Hij wist zich een priv -aangelegenheid van mij te herinneren die ik hem vele jaren daarvoor terloops had verteld. Ik was er verrast door ...

Ik heb toen mijn verbazing uitgesproken over zijn altijd goede humeur, dit terwijl hij in zijn leven het nodige heeft meegemaakt.

Twee volwassen zonen verloren en de ziekte van zijn vrouw.

Toen ik op hem wachtte vertelde de receptioniste van het tehuis mij hoe geweldig ze de heer Hamers vond:

Een foto, zeven jaar geleden gemaakt door Jo Heinemans

“Dikwijls komt hij dicht bij mij staan, kijkt om zich heen, en vertelt dan een of ander pikant mopje. Hij heeft mij in ieder geval geleerd hoe je oud moet worden.”

We zullen hem missen

Plök! (sinds 2017)

In het herfstnummer van 2016 werd voor het eerst bericht over het vrijwilligerscollectief dat aandacht vraagt voor de boomgaarden in de gemeente Sittard-Geleen. Sinds die herfst zijn de ontwikkelingen snel gegaan. Nog voor de jaarwisseling meldde Plök! zich aan om mee te dingen naar de Groene Helden Limburg Stimuleringsprijs (voor bijzonderheden kijk op <https://www.ivn.nl/groeneheldenlimburg/deelname-reglement>). Begin maart bleek Plök! tot de tien (van de 20 aangemelde initiatieven) genomineerden te behoren en kon er alvast gerekend worden op €4.000,-. Dat smaakte meteen naar meer. Plannen werden gesmeed, hippe T-shirts ontworpen, een flitsende presentatie voorbereid. Op 28 maart was de finale in het Gouvernement van Maastricht. Wij wisten: voor 65% lag de zaak voor de jury (leden van het provinciebestuur) al vast, de overige 35% hing van ons optreden af. Wij deden natuurlijk ons stinkende best en ziedaar: wij mochten naar huis met een cheque van 10.000 euro!

Dat geldbedrag kwam goed uit. We hadden er het weekend tevoren al op vooruit gelopen met een presentatie-event in de kersenwei aan de Hoddelslei tussen 14.00 en 17.00 uur, waarbij wethouder Léon Geilen een infopaneel onthulde bij de banken langs het opgaande pad. Onder de kersenvormen die op uitbotten stonden werd het heel gezellig druk: kinderen, ouders, opa's en oma's in een schitterend landelijk decor. Zo'n 125 mensen kwamen genieten van dat alles en de wandelaars die voorbij liepen bewaarden de beelden van wat daar gebeurde op hun netvlies: een muziekband die ingetogen aan het zingen was, kinderen die in de glooiende boomgaard aan het ravotten waren, moeders die hun baby's verschoonden. Op 16 juni komt er weer zo'n boomgaard-event aan, georganiseerd i.s.m. De Domijnen in het kader van de Week voor de Amateurkunst, nu in de lange zomeravond, van 19.00 – 23.00 uur. Daarbij zullen ook de nabij gelegen wijngaard en de verderop gelegen Heemtuin zijn ingeschakeld. Voor hapjes en drankjes zal worden gezorgd.

Plök!: Peren plukken 10-09-2016

Onthuld bij de kersenwei 26 - 03 - 2017

Gezellige drukte in de kersenwei 26-03-2017

Enkelvoud = meervoud!

Bijen en bloemen in de heemtuin (Peter Keulers)

We weten allemaal, wat de bijen uit de bloemen halen maar we zijn er niet altijd zeker van of de bloemen iets terugkrijgen voor de nectar en het stuifmeel die ze verstrekken. Bloemen trekken echter veel voordeel uit het bezoek van de bijen en ontvangen een rijke vergoeding voor hun diensten. Hun wederzijdse diensten blijven voor ons onopgemerkt als we weinig inzicht hebben in de wijze waarop planten zich vermenigvuldigen.

Wil een bloem zaad zetten dan moet ze worden bestoven. Dit is niet hetzelfde als bevrucht worden. De mannelijke geslachtscel ligt opgesloten in de stuifmeelkorrel. Op de een of andere manier moet die een weg vinden naar de kleverige oppervlakte van het vrouwelijke orgaan, de stempel. Daar begint de stuifmeelkorrel te groeien. De buitenlaag barst open en de binnenlaag groeit uit tot een lange stuifmeelbuis. Als die in het vruchtbeginsel is doorgedrongen, versmelt een deel van de inhoud van de stuifmeelbuis met de inhoud van de eicel. Dan pas is de bevruchting een feit.

Sommige planten rekenen voor hun bestuiving op de hulp van de wind. Zij laten veel aan het toeval over en er moeten enorme hoeveelheden stuifmeel beschikbaar zijn. Dit is een belastende periode voor mensen die last hebben van allergieën. Windbestuivers zijn doorgaans ook niet erg aantrekkelijk voor de bijen. De bij vliegt op warme dagen in februari - maart naar de katjes van de hazelaar en boswilg, maar het feit dat ze stuifmeel meeneemt levert die planten geen enkel voordeel op. De hazelaar en boswilg combineren namelijk geen mannelijke en vrouwelijke elementen in één bloem. De vrouwelijke bloemen groeien afzonderlijk van de mannelijke katjes. De vrouwelijke bloemen slaan de bijen over omdat ze niets te bieden hebben.

Boswilg, vrouwelijk - Willow - Attribution ShareAlike 2.5

Boswilg, mannelijk - Krzysztof Ziarnik - GNU Free Documentation License

Windbestuivers hebben doorgaans geen aantrekkelijke bloemen. Maar toch, wat is schoonheid? De bloeiwijze van een brandnetel en de onaantrekkelijke bloeiaren van de gewone weegbree hebben hun charme. Niet iedereen begrijpt, dat de vorm, kleur en reuk van bloemen geen geschenk van de natuur voor mensen is. De listige tekeningen en bedwelmende geuren lokken insecten. Ze vliegen van plant tot plant en verspreiden de stuifmeelkorrels waardoor ze, zonder het te beseffen, de kruisbestuiving hebben volbracht die voor die planten van belang is. Planten die afhankelijk zijn van insecten voor een geslaagde vereniging van hun geslachtscellen, produceren niet zo overvloedig stuifmeel als de soorten die op de wind vertrouwen. Hun stuifmeelkorrels zijn vaak een beetje kleverig of hebben een ruw oppervlak, zodat ze aan de poten van bezoekende insecten blijven hangen of zich als klitten hechten aan de haren, waarmee hun gasten bekleed zijn. Insecten eten graag stuifmeelkorrels. Ze zijn rijk aan eiwit. De planten leveren veel meer dan ze werkelijk nodig hebben.

De bijen zijn niet de enige bestuivers. Vlinders, zweefvliegen en kleine kevers worden eveneens aangetrokken door de nectar en het stuifmeel en spelen ook een rol bij de bestuiving. De bijen nemen in hun relatie tot bloemen een speciale positie in. Ze kunnen niet voortbestaan zonder bloemen ongeacht of dit nu de bloesems van de kersenbomen of de bescheiden klaverbloemen in het veld zijn. Geen enkel ander insect bestuift de bloemen efficiënter dan de honingbij. Ze nemen grote hoeveelheden stuifmeel mee. Hun nut voor de bloemen is groot. Daarvan getuigt een rijke vruchtzetting.

Veel solitaire bijen en hommels hebben het moeilijk. Helaas is de solitaire bij langzaam aan het verdwijnen. Dit komt onder andere doordat sierbloemen minder nectar produceren en er steeds minder plekken zijn waar de solitaire bij kan wonen. De meeste hommels nestelen in de grond, maar raken hun gebied kwijt waar ze talloze generaties lang ongestoord konden huizen en hun taak van bestuiving

van de flora konden vervullen. Hun nestplaatsen worden door ploeg en tractor niet gerespecteerd, die, ironisch, de hulp nodig zal hebben van dezelfde insecten die ze vernietigen. Solitaire bijen doen alles alleen. Veelal hebben wilde bijen een speciale relatie met hun biotoop. Soms zijn ze zelfs voor hun voedsel geheel afhankelijk van één soort plant (monofaag). Een leuk weetje is dat uitsluitend de vrouwelijke wilde bijen een (kleine) angel hebben. Die angel is ontstaan uit de legbuis. Wilde bijen steken bijna nooit omdat zij geen kolonie hoeven te beschermen.

Veel mensen hebben een warm hart voor de natuur. In treinen, landelijke cafés of over de heg spreken ze enthousiast over bodemgeschiktheid, de verdiensten van compost en hun strijd tegen onkruid en schadelijke indringers. Over bestuiving hoor je ze nooit. Het werk dat de nuttige insecten verrichten, wordt als vanzelfsprekend gezien. Heeft u wel al eens gelet op de hommels die in maart op de bloesems en andere bloemen vliegen? Ieder jaar verschijnen ze zonder mankeren op de juiste tijd.

Planten zonder insecten verliezen hun vruchtbaarheid. Toen de Nieuw-Zeelanders voor de eerste keer rode klaver gingen verbouwen, constateerden ze tot hun grote misnoegen, dat de planten geen zaad zetten. De bodem was goed, het klimaat uitstekend en de klaver bloeide uitbundig. Maar toen de bloemen verwelkten en afstierven was er geen goed zaad. In Europa werd onderzoek verricht en het werd al spoedig duidelijk, dat de hommels met hun lange tongen op de klavervelden foerageerden. Nieuw-Zeeland had geen hommels en er waren geen inheemse bijen met tongen die lang genoeg waren. Er werden koninginnenhommels geïmporteerd om de rode klaver in Nieuw Zeeland te bestuiven. De rode klaver behoort tot de vlinderbloemigen en is zeker niet de enige soort die verbouwd wordt, want alle klaversoorten zijn waardevolle planten. Bijna elke soort is zelf steriel. Ze zijn geheel afhankelijk van insecten die voor kruisbestuiving zorgen. Ze hebben de hulp van bijen en hommels nodig. Als beloning hiervoor leve-

Marktkraam Elly Hermans, groente, op de donderdagmarkt voor het Kritzraedthuis (VVV), Sittard

ren ze nectar die de bijen verwerken tot een heerlijke honing.

Met veel fruitsoorten is dit ook het geval. Hun bloemen kunnen zich niet tot een vrucht ontwikkelen als er geen bestuiving met stuifmeel van een andere variëteit plaatsvindt. De honingbij is zo'n uitmuntende bestuiver dat fruittelers bijenvolken huren, waardoor in de bloeitijd de boomgaarden met legers bestuivers zijn bevolkt. De bijen kunnen hun werk wel eens te goed doen: ze kunnen 'over'-bestuiven. Het fruit zet dan te goed aan zodat uitdunnen noodzakelijk wordt. Fruittelers rekenen op een gecontroleerde hoeveelheid honingbijen in hun boomgaarden. Bijen laten zich echter niet graag de weg wijzen. Het plaatsen van bijenvolken voor het bestuiven van een bepaald gewas zal geen succes hebben als er andere planten in de omgeving zijn die aantrekkelijker voor de bijen zijn. Als ze een nectar kunnen vinden die gemakkelijker te bereiken of zoeter is, laten ze de bloesems die de fruitteler in gedachte had ongemoeid. Fruittelers houden bij de aanplant van hun boomgaarden daar onvoldoende rekening mee. De bijen verkiezen de bloesem van kersen en appel boven die van pruimen of peren.

Het harde werk van de vrijwilligers in de heemtuin is te prijzen. Blijf echter bedenken dat de duizenden nietige bijtjes er elke dag werken. Ze hebben geen beheerders en bestuurders, ze vergaderen niet, hebben geen schema's, werken zelfs 's nachts en staan niet te wachten op een bedankje. Voorzichtig doen we dat toch: dank jullie wel!

Rode klaver - D. J. Bergsma - Creative Commons licentie

Kasteel Borgitter

Zondag 30 april, dagwandeling in en rondom Neeritter

Het was een prachtige morgen, het was droog en de zon zou volop gaan schijnen vandaag, 20 graden. Met 8 deelnemers startten we bij de forellenvijver Heioord, dicht bij de grens met België.

Bij Molenbeersel is een monument ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de dodendraad die beide Limburgen in WO I scheidde. Met grote letters stond daar geschreven: "Achtung, Hochspannung, Lebensgefahr!" Deze dodendraad liep van Vaals tot aan de Noordzeekust bij Cadzand. In totaal hebben 500 mensen de dood gevonden door deze dodendraad.

De Uffelse Molen dateert uit de 13de eeuw. Aan het begin van de 14de eeuw werd de molen aangewezen als ban- of dwangmolen. Boeren uit de omgeving waren verplicht hun graan te laten malen. In 2008 werd gestart met de restauratie en sinds 2010 is er horeca in gevestigd.

We lopen langs de Uffelse beek en zien hier en daar sporen van de bever. In Hunsel is de kerk toegewijd aan St. Jacob, dezelfde heilige wiens pad hier de pelgrims volgen naar Santiago de Compostela. Langs asperge- en erwtenvelden wandelen we langs de Schouwmolen en de Itterbeek. Het oudste deel van de molen werd omstreeks 1630 gebouwd als onder-

slagmolen. Rond 1900 is de molen verbouwd en uitgebreid. In 1963 werd de molen verkocht aan een particulier en in de toekomst krijgt zij een educatieve en ontmoetingsfunctie.

Wandelend in de richting van Neeritter zien we de kerk die in de volksmond 'de Paeperbös' wordt genoemd.

In Neeritter treffen we eerst de 'Armenmolen' aan. Hier stond al een molen in 1280. Aanvankelijk heette ze 'Neermolen' of 'Gasthuismolen'. In 1686 werd de molen herbouwd en kreeg ze de naam 'Armenmolen', omdat de pacht ten goede kwam aan het Armbestuur ter ondersteuning van arme mensen. Rond 1950 werden de waterrechten verkocht en vertrok de laatste molenaar, waarna de molen in particuliere handen kwam.

Wij kwamen langs het geboortehuis van Gerard Krekelberg, schrijver van het Limburgs volkslied "Waar in 't bronsgroen eikenhout ...". Dat bronsgroen eikenhout was geïnspireerd door de eikenbomen rond het kasteel Borgitter, zo'n 150 m over de grens gelegen bij Kessenich. De eikenbomen zijn verdwenen, het kasteel staat er nog en wij liepen er langs.

Rond 15.30 uur waren we terug bij de auto's. Het was een geslaagde wandeling.

Amfibieën-inventarisatie Heemtuin Munstergeleen

De herpetologische studiegroep Limburg (HSL) zet zich sinds 1979 in voor de monitoring en bescherming van inheemse reptielen en amfibieën. Regelmatig gaan we alleen of in groepsverband het veld in om inventarisaties uit te voeren. Op deze manier krijgen we een goed beeld van de verspreiding van Limburgse herpetofauna en de staat waarin hun leef- en voortplantingsbiotopen zich bevinden. De heemtuin in Munstergeleen was sinds vele jaren niet meer geïnventariseerd en toe aan een update aangaande het onderwaterleven. De tuin bevat 2 ruime vijvers en een ondiep overloop watertje. Met een groot schepnet ben ik te water gegaan om te kijken wat er onder water leeft. In de vijver die het dichtst bij het heemtuinhuis gelegen is trof ik 2 soorten salamanders aan. De kleine watersalamander en de alpenwatersalamander. De eerstgenoemde is de meest voorkomende soort, verspreid door heel Nederland. De mannetjes zijn van de vrouwtjes te onderscheiden door hun mooie rugkam die ze tijdens de voortplantingsperiode in het voorjaar ontwikkelen. De Alpenwatersalamander is doorgaans iets groter en heeft een kenmerkende fel oranje buik. Deze soort is wat minder algemeen, hoewel dit in Noord-Brabant en Limburg geen ongewone vijverbewoner is. Helaas heb ik de betrekkelijk zeldzame kamsalamander, die in de jaren 80 voor het laatst gesignaleerd werd in de tuin, niet kunnen herontdekken. Naast de salamanders heb ik ook groene kikkers, veel waterslakken, libellenlarven en de geelgerande watertor waargenomen. Er zat geen vis in de vijvers. Dit is erg belangrijk aangezien vis het voorkomen van amfibieën vrijwel onmogelijk maakt!

Ben jij ook graag buiten en hou je van reptielen en amfibieën? Neem dan contact met ons op en ga vrijblijvend een keertje mee op een veldexcursie! Ervaar hoe leuk het is om bezig te zijn met de bescherming van onze natuur.

Namens de HSL,
Jasper Demandt
Contact: jasper.demandt@gmail.com

Schouwsmolen: schoepenrad

Schouwsmolen, binnenplaats

Armenmolen

De Paererbös vanuit België

Insectenexcursie – De Doort 28 mei 2017 (Peter Keulers, tekst & foto's)

Het was stil op de parkeerplaats Glanerbrook. Boven ons dreven de zwarte onweerswolken. Onze gids Lex Vlieks keek bedenkelijk. We zouden het proberen, eerst maar eens naar Dieteren rijden en een eventuele tweede groep ontmoeten op de parkeerplaats aan de Bosweg te Echt. Daar bleek echter niemand aanwezig. De dreiging van de zwarte wolken was nu omgezet in een serieuze zware bui waar niet veel lichtpuntjes in te bekennen waren.

Lex draaide zijn raampje open en gaf aan dat de excursie in onze auto zou beginnen. Met drie personen keken we gespannen naar het schermje achterop Lex camera. Gelukkig had Lex de foto's nog.

Zijn vrouw wachtte geduldig in hun auto. Met beslagen ruiten luisterden we naar Lex en warempel het klaarde op. Met getrokken paraplu's en geschikt schoeisel volgden we het pad dat ons naar de insecten zou leiden. Op nattigheid en kou zijn ze niet gesteld. En boomkikkers houden ook meer van een zonnetje.

De Doort ligt op een gedeeltelijk verlande Maasbedding in de centrale slenk en vormt een natuurreservaat dat op de grens tussen Midden- en Zuid-Limburg ligt. Het ligt tussen de plaatsen Echt, Susteren en Dieteren. Het gebied kent een grote afwisseling in biotopen, van bossen, weilanden, akkers en moerassen tot kleine en grote plassen. Daartussendoor stroomt de Middelsgraaf, deze is als ontwateringsgreppel gegraven in de 13e-14e eeuw toen de veenmoerassen aan de voet van het plateau terras. De plassen zijn zogenaamde tichelgaten die ontstaan zijn door de kleiwinning voor de Echter dakpannenfabriek. Kleiwinning vindt in dit gebied overigens al plaats vanaf de late Middeleeuwen.

Langs de bosranden in de Doort leeft een zeldzaam amfibie, de boomkikker (*Hyla arborea*). We vinden hier een van de grootste populaties van dit dier in Nederland met circa duizend dieren. De kleine groene kikker met zuignapjes aan de poten houdt zich graag op in de braamstruiken, waar de dieren voedsel zoeken of zonnebaden nemen. En dat was nu ons probleem. De regen werd minder maar alles was nog nat en koud. Geen kikker te bekennen. Daarbij zijn de boomkikkers vrij klein, ze bereiken een lengte van ongeveer vier centimeter en zijn grasgroen van kleur. Op hun flank hebben ze een typerende zwarte streep, die van het neusgat om het oog tot aan het achterlijf loopt. Aan de bovenkant loopt een klein wit lijntje. Hij leeft van insecten. We zouden toch een insectenexcursie maken! Door de vele plassen in het gebied is het een eldorado voor libellen en juffers. Een eerste exemplaar hadden we al aangetroffen. Nat hing hij aan een blad als te natte was aan een drooglijn.

Naast de zeldzame vuurjuffer en zwervende pantserjuffer komen er ook soorten als Grote keizerslibel, Lantaarntje, Kleine roodoogjuffer en Azuurwaterjuffer voor. Het werd droger en droger. Lex wees ons op wantsen, spinnetjes, vliegjes en allerlei andere kriebelbeestjes. Als kind kon ik uren in de tuin genieten van een enkele struik vol zoemende hommels. Een enkele vierkante meter is een natuurfilm waard. In de Doort is dat ook het geval. Een strook bramen van 50 m lengte is voldoende om een ochtend te vullen. En jawel daar wordt ons geduld beloond. Een eerste boomkikker!

Ten behoeve van hen zijn er overal in het gebied poeltjes aangelegd en braamstruwelen ontwikkeld. Jonge boomkikkers leven eerst nog op de bodem, terwijl de oudere dieren vaak in het struikgewas of in bomen worden aangetroffen. Lex vertelde dat hij een hele grote boomkikker had gezien "Die was zeker wel vijf jaar oud. Zo groot heb ik ze nooit meer gezien." Tja, dit kleine kikkertje leeft van insecten en andere kleine geleedpotigen.

Al met al kijken we terug op een bijzonder leuke ochtend. We danken Lex en zijn vrouw voor hun warme hart voor deze bijzondere natuur. Geen enkel onweer is daar tegen bestand.

De scharreislagerij van Munstergeleen, Houbeneindstraat 1

Loopt u het ommetje Glana Nova en hebt u trek in een lunch of een broodje – ook voor onderweg?

home-made

ga naar

like home

huisgemaakt *Geleenstraat 2, Munstergeleen,*
waar rond 1850 al een lunchgelegenheid was

als thuis

**De wereld
aan jouw
voeten**

Laat u inspireren door onze ruime collectie met meer dan 200 modellen wandel- en bergschoenen, vrijetijdsschoenen en sandalen. Natuurlijk ook hoogwaardige functionele outdoor kleding en comfortabele en modieuze vrijetijdskleding. Alles voor de backpacker en kampeerder! Verder vindt u bij ons heel veel gadgets en onmisbare reisaccessoires voor de moderne reiziger. Met onze jarenlange kennis en buitenerfaring kunnen wij u helpen de beste keuze te maken.

Kom het beleven bij Mulders dé buitenspecialist.

Het was genieten in de Heemtuin op zondag 14 mei voor de jubilarissen, die letterlijk in het zonnetje werden gezet en voor de overige bezoekers. Voor deze datum was gekozen omdat hij het dichtst ligt bij de verjaardag van de lindeboom voor het heemtuinhuis die dan ook mocht delen in de feestvreugde. Een kroon op zo'n boom is wat moeilijk, daarom speldden we om zijn stam een kleurig gordijn met daarop het aantal jaren dat hij intussen heeft bereikt: 42.

Wel bleek het een misrekening te zijn dat dezelfde zondag ook Moederdag was - de gedachte was dat al die Moeders hun dag ook in de Heemtuin konden vieren. Dat gaan we een volgend jaar toch maar anders doen.

Betty Dijkstra en Els Rongen waren 25 jaar IVN-lid, De volgende personen waren 25 jaar donateur: Piet Jessen, de heer T.F.M. Polman, mevr. A. Slangen-Kurver, Fred Penners, familie Janssen-Beckers. Familie W. van Kuijk en mevrouw J. Kuyper-Selten waren verhinderd. Met hen zal contact worden opgenomen, evenals met de heren Krekelberg en Simenon, die ook aan hun jubileum toe zijn.

Het was fijn dat ook ons erelid Lisa Gijsen-van de Schoor acte de présence gaf, evenals Harie Dieteren en Willy Hamers, die veertien dagen later zou overlijden.

Wandeling NWWL 28 mei

Op 28 mei maakte de wandelclub NWWL (Nordic Walking & Wandelsportvereniging Limburg) met 11 deelnemers een wandeling door het buitengebied van Munstergeleen o.l.v. Jos Diederren. Wij kwamen langs het Liciniusmonument en constateerden dat een van de stenen, die met de legioenstandaard, was omgevalen. Gelukkig beschikten wij over de nodige mankracht om de steen overeind te zetten. Er bleek nog genoeg energie over voor een prachtige tocht van 14,75 km. Aan het eind werd alle inspanning beloond met een bezoek aan de Heemtuin en de afsluiting bij Ijsboerderij Coumans.

Activiteitenagenda zomer 2017 IVN Sittard-Geleen & IVN Munstergeleen

Zondag 11 juni, slootjesdag

Weer heerlijk met zijn allen kijken welke waterdier-tjes we met onze schepnetjes kunnen vinden in de beek en in de plassen rondom. Misschien vinden we weer zo'n spannende diertjes als afgelopen jaar. Denk aan 'watervaste' kleren en schoenen. Je moet ook een beetje tegen modder kunnen.

Vertrek: 14.00 uur parkeerplaats Biesenhof, Biesenweg 1 Geleen

Begeleiding: Jean Engels, Lex Vlieks (046-4511554)

Vrijdag 16 juni, boomgaard-event

Georganiseerd door De Domijnen i.s.m. Plök! & IVN Munstergeleen in het kader van de Week voor de Amateurkunst.

Locatie: de kersenwei aan de Hoddelslei in het Windraakgebied. De nabij gelegen wijngaard en de verderop gelegen Heemtuin kunnen worden bezocht. Voor hapjes en drankjes zal worden gezorgd.

Tijd: 19.00 tot 23.00 uur.

Info: Ben Bongers 046-4522685

Maandag 26 juni, wandelen en schilderen

Het programma bestaat uit 2 delen.

's Ochtends maken we een wandeling en verzamelen we bloemen en andere natuurlijke producten. 's Middags maken we een stilleven hiervan en tekenen of schilderen dit. Je moet zelf zorgen voor een lunchpakket. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Vooraf opgeven wordt sterk aanbevolen. Tijdens de wandeling worden de plaatsen voor de rest van het programma bekend gemaakt.

Vertrek: 10.30 uur vanaf de kerk in Millen (D)

Begeleiding: Birgitta Warps-van Geel, Lex Vlieks (046-4511554)

Zondag 2 juli, regiowandeling 2: 'Struinen lang de Maas'

Het wordt een verkenningstocht door het als gevolg van de Maaswerken sterk veranderende landschap. Langs de Nederlandse en de Belgische oever krijgt de rivier meer ruimte en gaan we de gevolgen voor de natuur ontdekken. Dit jaar kunnen we voor het laatst nog genieten van het Elbagebied in 'oude' staat.

Vertrek: 10.00 uur Oude Veerstraat in Grevenbicht

Begeleiding: IVN Land van Swentibold

Maandag 14 augustus, kroedwösj-wandeling

Onder de wandeling wordt ingegaan op de verschillende onderdelen van de kroedwösj. Aansluitend is iedereen in de gelegenheid om in de Heemtuin een eigen kroedwösj samen te stellen en mee te nemen. Vertrek 13.30 uur vanaf de parkeerplaats bij de kerk van Munstergeleen

Begeleiding: Harrij Gijzen (046-4514594)

Zondag 3 september, regiowandeling 3: Herfst in het Geleenbeekdal

De wandeling gaat via mooie paden naar het Stam-menderbos, waar tegen die tijd de eerste tekenen van de herfst te zien zijn. Halverwege is er in het IVN Home Schinnen een lekker kopje koffie met vla.

Vertrek: 10.00 uur IVN Home Spau-Beek, Moorheide 1 Sweikhuizen (via Spaubeek).

Begeleiding: IVN Spau-Beek en IVN Schinnen

Zondag 10 september, middagwandeling in het gebied achter De Oude Pastorij

Dit gebied is gelegen aan de rand van het plateau van Schimmert. Vanuit het Maasdal kan men op verschillende manieren omhoog tot op het plateau. Door het hoogteverschil en verschillende menselijke activiteiten in het verleden is het een interessant gebied.

Vertrek: Vanaf De Oude Pastorij Neerbeek/Beek 14.00 uur.

Begeleiding: Ria van Mourik (046-4745894)

Vooruitkijkend op het herfstseizoen

Zondag 17 september, fietstocht door het Land-schapspark De Graven

De tocht is 28 km lang (eventueel in te korten tot 22 km) en voert door een mooi heuvelachtig terrein. De route voert door een zeer afwisselend landschap. Aan de hand van de beschrijving kan iedereen op eigen gelegenheid fietsen.

Vertrek tussen 10.00 en 14.00 uur vanaf de Markt in Sittard.

Informatie: Secretariaat IVN Sittard-Geleen

Zaterdag 23 september, Perenpluk

Aan de voet van de Windrakerberg wordt bij de perenbomen een gezellig feest gehouden. Naast de pluk zijn er meerdere mogelijkheden om de peren te gebruiken te zien. Dit vindt plaats in samenwerking met IVN Munstergeleen en Plök!

Aanvang: 13.30 uur, Steingraafpad Munstergeleen

Luxe bakkerij
Bie Christel

Peterstraat 29
Munstergeleen

046 4580043

In de Heemtuin eten we vaak vlaai van Bie Christel

Programma IVN-afdelingen Westelijke Mijnstreek

Dit overzicht bevat de ons bekende activiteiten van de collega IVN Afdelingen in de regio Westelijke Mijnstreek.

Voor verdere informatie verwijzen wij U naar de internet pagina's van de betreffende Afdelingen.

- 14 juni Scharrelkids IVN Stein
- 21 juni Natuur- en Cultuurwandeling IVN Stein
- 26 juni Excursie Geleenbeek IVN Spau-Beek
- 2 juli Inloopzondag IVN Stein
- ? Excursie Vliegend Hert IVN Spau-Beek
- 2 juli Regio-wandeling IVN Born, LvS
- 6 juli Kriebelbeestjes, De Poolster IVN Stein
- 16 juli Dagwandeling IVN Schinnen
- 6 aug. Inloopzondag IVN Stein
- 13 aug. Kroetwösj IVN Stein
- 25 aug. Avondwandeling Vleermuis IVN Stein
- 3 sept. Inloopzondag IVN Stein
- 3 sept. Regio-wandeling IVN SpauBeek / IVN Schinnen
- 3 sept. Wandeling Mechelse Heide IVN Elsloo
- 5 sept. Duurzame dinsdag IVN Schinnen
- 9 – 23 sept. Tentoonstelling IVN Born LvS
- 10 sept. Jeugd en natuur IVN Elsloo
- 13 sept. Scharrelkids IVN Stein
- 23 sept. Jubileumviering 50 jaar Land van Swentibold IVN Born LvS

Zomereik aan de (gereconstrueerde) Veedarsweg
(meer foto's onderaan volgende bladzijde)

Monumentale bomen

IVN Munstergeleen besteedt, in samenwerking met de gemeente en de zusterafdelingen binnen Sittard--Geleen, veel aandacht aan de monumentale bomen in het dorp en het buitengebied. In het Absbroekbos zijn sinds vorig jaar een paar aantrekkelijke paden opengelegd met de medewerking van scholieren, asielzoekers en gemeente. Wandelaars kunnen vanaf Ophoven na de fietsbrug rechtsaf slaan de Liciniuslaan in, genoemd naar de Romeinse legionair die misschien wel de Geleenbeek haar naam heeft gegeven, en dan over de Moljeweg lopen langs monumentale zomereiken richting veldkruis en prinsessenbomen. De wisseling van de seizoenen zorgt hier steeds weer voor een verrassend nieuwe aanblik.

In 2012 kreeg een in de omgevende begroeiing praktisch onzichtbaar geworden oude zomereik op initiatief van onze afdeling een duchtige onderhoudsbeurt. Nu staat hij te gloriëren aan de rand van het terrein dat momenteel onder handen wordt genomen door Corio Glana. De komende jaren zal hij een fraai contrast vormen met de nieuwe natuur die zich daar gaat ontwikkelen.

Het was even schrikken toen in de week voor Pasen de Knotes aan het Steingraafpad opeens volledig was ontdaan van zijn jonge groen. Wij vreesden dat dit het einde was van de eerbiedwaardige boom. Gelukkig staat hij er na twee maanden weer helemaal fris bij zoals Piet Huveners van de gemeente ons had verzekerd.

De inventarisatie van monumentale bomen, begonnen in 2012, verkeert nu in de eindfase: alle bomen en boomgroepen die in de categorie vallen krijgen een digitaal paspoort dat straks via het internet met al zijn toepassingsmogelijkheden is terug te vinden.

Nu geopend op ons nieuwe adres: Voorstad 5, 6131 CP Sittard
De winkel waar u alles kunt vinden voor uw huisdier. (hond, kat, vogel, knaagdier, vis en reptiel).

Ook voor vers vlees-voeding kunt u bij ons terecht: carnibest, naturis, farmfood, smuldier en energique.

Levering gratis aan huis in straal van 20 km.

Nu ook een huiszwaluwtil in Zuid-Limburg

Sommige vogelsoorten hebben een handje hulp nodig. Kerkuilen bijvoorbeeld danken hun bestaan in Nederland grotendeels aan de door werkgroepen verzorgde broedkasten.

Marie-José en Paul Habets, wonende aan de Oppevennerweg te Oirsbeek vatten het plan om een goede daad te stellen voor de huiszwaluwen.

Voor deze vogels wordt het steeds moeilijker om nestgelegenheid te vinden. Op de eerste plaats wil helaas niet iedereen hun nesten aan de gevel, op de tweede plaats vinden de vogels bijna nergens meer de benodigde modder om hun nest te kunnen bouwen. Zo'n til biedt dan mogelijkheden.

De familie Habets kreeg desgevraagd subsidie van het IJsvogelfonds, opgericht door Vogelbescherming Nederland met steun van de Postcode Loterij waardoor dit project mede is gefinancierd.

Paul bestelde de zwaluwtil inclusief paal bij Dieren-speciaalzaak en dierenverblijfbouwer Bart van Nunen te Oirschot, die een perfect product leverde. Samen met enkele vrienden werd het 6 meter hoge bouwwerk in de tuin opgericht, hetgeen geen sinecure was.

Rest nog het lokken van de vogels. Daarvoor heeft Paul zelfs een stroomaansluiting boven in de zwaluwtil gemaakt, zodat er zwaluwgeluid kan worden afgespeeld.

Nu maar hopen dat de toekomstige bewoners spoedig zullen arriveren, want dat kan zo maar enkele jaartjes duren.

Samengevat: een prachtig particulier initiatief van een gepassioneerde natuurfamilie om vogels te beschermen.

Paul Habets laat (per mail 7 juni 2017) aantekenen: Helaas zijn de nesten deze zomer nog niet bezet. Het valt ons op dat we dit jaar sowieso bijzonder weinig zwaluwen zien.

De zwaluwtil in de tuin van de familie Habets aan de Oppevennerweg in Oirsbeek

We hopen dat de jongen van de huiszwaluwen die in de directe omgeving zitten na het uitvliegen bij ons hun nieuwe "thuis" zullen vinden.

Het is een gegeven dat het vaak jaren kan duren voordat de nesten worden bezet.

Indien dit jaar de nesten niet worden bezet ben ik voornemens volgend voorjaar de zwaluwen middels lokgeluiden in de zwaluwtil te lokken.

Monumentale Knot-es Steingraafpad

Liciniuslaan

Bestuur

Pierre Wijnen, voorzitter
Prevotlaan 17
6132 BM Sittard.
046 4518149; pierrewijnen2@gmail.com

Hub Mulders, vice-voorzitter
Meishagerstraat 10
6151 BZ Munstergeleen
046 4514399; h.mulders7@kpnplanet.nl

Ben Bongers, secretaris
Parallelweg 2a
6136 AN Sittard
046 4522685; b.j.j.m.bongers@home.nl

Harrij Gijsen, 2de secretaris
Meishagerstraat 1
6151 BZ Munstergeleen
046 4514594

Bankrekening (t.n.v. IVN Munstergeleen):
NL80RABO0135007968

Theo Lemmens, penningmeester
Prevotlaan 4
6132 BM Sittard
046 4514530; tjmhlemmens@gmail.com

Bestuursleden & schoolwerkgroep:

Serna Widdershoven
Prins Hendrikstraat 24
6127 BR Grevenbicht
0636315271; sernawiddershoven@hotmail.com

Peter Keulers
Oranjelaan 325,
6166 BP Geleen
046 2048 439; artium@dse.nl

Wilgen knotten

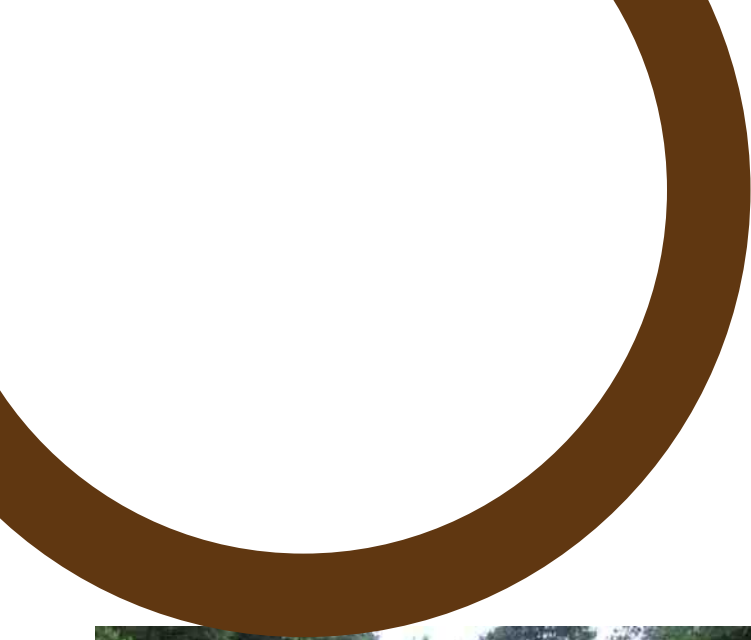
Halverwege februari hebben wij de wilgen aan de Eekerweg geknot. Het mes sneed aan twee (als dat mogelijk zou zijn zelfs aan drie) kanten: de wilgen zien er weer geknipt uit, een extra vrijwilliger, docent op de Parkschool, kon een wilgentunnel gaan bouwen voor zijn nog niet jarig geweest zijnde dochter en wij konden de stevigere houtdelen gebruiken voor het knuppelraster in de Boerengaard zoals u hierboven kunt zien.

Eekerweg vóór het knotten

Eekerweg in het voorjaar

Alpenwatersalamander

Bermvegetatie

Moederkruid

Deze zomereik, zichtbaar vanaf het Glanapad heeft op 1.20 hoogte (vanaf de draad) een omtrek van 356 cm. Waarschijnlijk heeft hij de grootste stamomvang van de zomereiken in de gemeente.

Knikkend nagelkruid